

ראש חודש מרחשוון

א

למדריגות גבוהות, "חייב אדם לומר מחי יגיע מעשי למעשי אבותי".

ובאמת גם כשנתעורר האדם בשכלו ומחשבתו לריק הוא להשיב את ההתעוררות אל לבו, כמאמר הכתוב "ידעת היום והשבות אל לבבך" שצריך להכשיר את לבו כדי שיקבל את ההתעוררות שבמוחו, כי בודאי יש מליחות כזה של האדם הוא טהור מכל סיג ופגם, שידעת השכל לבד פועל על הלב, ואין שום פירוד בין הלב והמוח, אבל אלגו הלב מטומטם וזידיעת השכל לבד לא די, כי יכול להיות לאדם ידיעות רבות, אבל ידיעות האלו אינם מחייבים אותו למעשה, וזהו המלוח עשה המועל על האדם, זידיעת היום והשבות אל לבבך, שהידיעה ישפיע על רגשות הלב, שכלב שלנו הוא מרחק גדול מהמוח, וכמו שאמר פעם הרה"ק מקאלק כי משמים לארץ הוא מהלך ח"ק שנה, ומהמוח להלב הוא עוד יותר, והעבודה המועלת על האדם הוא שיכשיר את לבו שיקבל את ההשפעה מהמוח, והכל תלוי באמת בידיעתו, שאם יש לו ידיעה בבירור, אז הידיעה משפיעה על הלב, וכפי צהירות הידיעה כן הוא קבלת הלב, וכמו שמצינו בגמ' (ברכות סג.) גנב אפוס מחתרתא רחמנא קריא, ואילו הי' להגנב הזה אמונה בהקב"ה אז לא הי' גונב כלל, וחז"ל אמרו שגנב במחתרת צא על עסקי נפשות, ואעפ"כ הוא מחפץ להשי"ח שלא יתפסוהו, כי ידיעה זו של הגנב הוא רק ידיעה המקיף את האדם, אבל אינו ידיעה צמט, כי אילו הייתה לו ידיעה צמט לא הי' צא למעשים כאלו, וכשיש

ערב ר"ח נקרא יוה"כ קטן, זמן לחשבון הנפש ולהתעוררות, ויש שני דרכים שעל ידם יכול האדם לבוא לידי התעוררות, שהאדם צמט שהוא נשקט צמט"י הוא צמחית ישן, יושב בטל כישן דמי, וכלשון הנביא מה לך נרדם, ולריך לעורר עצמך משינתו, ויש צ' אופנים לבוא להתעוררות הזו, או מתוך ראיית החסרונות, וסכנת הגפילה מהחסרונות שלו, שהאדם חוצע את עצמו על החסרונות שלו, או מתוך שאיפה למדריגות גבוהות, שהוא מבין את יכולתו להגיע למדריגות גבוהות, ויש לו שאיפה לעלי"י זו, וכמו שאמרו חז"ל "חייב אדם לומר מחי יגיעו מעשי למעשה אבותי", שצריך להיות לו השאיפה להגיע לדרגת האבות, וזהו יתעורר עצמו לעבודת השי"ת, וכשהוא מחשבון צמט שיש לו היכולת הזה אין מקום לשום ייאוש כלל, וכן רמזו בעלי דרוש בכונה הקרא (ויקרא יט' יז) "הוכח חוכיה את עמיתך ולא תשא עליו חטא", שצמט האדם מוכיח את חבירו לריך לדעת שלא יגזיח עליו את החטא, היינו להגדיל החטא, שגדול עונו מנשוא, אלא שיגזיח את האדם ויגיד לו שאינו ראוי לבן אברהם יצחק ויעקב לעשות דברים כאלה, שמדריגתו הוא למעלה מעשות דברים פחותים כאלה. ואילו הם השני דרכים צמטות השי"ת, היינו הסור מרע - להתבונן בגדול החטא, אע"פ טוב - שיתבונן צמטת הטוב ואחרי מדריגות הוא יכול להגיע ע"י עשיית הטוב, ובאמת שצריך להיות לאדם שאיפות גדולים, שלמשל אם יש לו שאיפה ללמוד ש"ס עכ"פ יגיע לחלו, אבל בשאיפה ורצון ללמוד מעט לא ילמוד אפילו מעט. ומצי' השאיפה יגיע

לאדם כחירות הדעת אז הידיעה משפיע על הכל, ומתגבר על רלויות הכל.

חלבנה אשר אורח הולך ומתמעט, והכל חלוי במדת קבלת האור מן השמש, מרמז להאדם אשר הוא צריך לעורר את עצמו בכל יום ויום, כי בלי התחדשות בכל יום נתמעט ההתעוררות של הלב שקבל כבר מהמות, וכמו שהלכנה אורח הולך וחסר, ושוב נתמלא, כן אדם צריך לדעת שיכול להתעורר חמיד ולחדש ההארה בלב, וצריך לבדוק כי בלא התעוררות נתמעט החיזוק שקיבל המקבל מהמשפיע, ולכן צריך ראש חודש שהלכנה במיעוט, נתעורר האדם לחשבון הנפש ומתעורר שצריך כסדר לחדש את עצמו.

אמרו חז"ל (חולין ס:) "אמר הקב"ה בציאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח", ובכדי לבדוק את עומק הדברים נקדים מקודם אחיזת הנחות, דהנה כתיב (שפי"מ"ז) "ולר אור ובורא חשך עשה שלום ובורא את הרע", וענין צריחת הרע יש בו כמה תכליתים, כי מלבד שפי"ה הרע יש להאדם מליחות ואפשרות של בחירה, ועל ידי יכול הוא לזכות לשכר, יש עוד ענין נשגב בהרע, שהרע נעשה סבה לעוב, שעל ידי מה שהאדם רואה את גודל הרע, והסכנה הגדולה אשר יש בהרע, הוא מתעורר ללחום נגד הרע.

עצם מליחות של רע הוא לתכלית טובה, מלבד אשר בציור הרע יש התגלות כבוד האלוהות, בעלם המליחות של הרע יש תכלית, שעל ידי יפסוד האדם מהרע, וזהו ציור דברי

הגמ, שהקב"ה מיטע את הירח, והפירוש בזה הוא שיש מליחות של רע בהצריחה, ודבר הזה נרמז בזה שיש זמנים שנתמעט אור הלכנה, והאדם צריך לקרצ את עצמו לבוראו ולחקן את הפגם הזה אשר יש בהצריחה, ואופן החיזוק הוא, שאם ע"י המליחות של רע יבוא לידי התקרבות להבורא, בזה גופא הוא מתקן הרע, וכמו שידוע מספרי"ק שכל מאלל שהאדם אוכל הוא מגבי את הנילוין של קדושה שיש בהמאלל, ובמאללות אסורות שאסור לאוכלם ע"י הפרישה מאכילתם הוא מעלה את הקדושה, וזה האופן היחידי שעל ידי יכול האדם לחקן אלו המאללים, בן חסדן הרע הוא ע"י הפרישה ממנו, וזהו הציאו עלי כפרה, שכפרה הוא מלשון קינות, שיקנה ויסור זה ההסתר שיש בהצריחה, וע"י הקרצ יבוא לידי התקרבות לבוראו, ולכן מליחות קרצן זה צראש חודש, אשר בזה הזמן נתעורר האדם ע"י מיעוט האור של הלכנה, שיש זמנים של הסתר, והאדם צריך להתגבר על ההסתר ולפרוש מן הרע, ולעורר עצמו לעבודת השי"ת.

ב

ורואים אנו כי יש בזמנינו השתחאה גדולה בהפולס, ואף בין האנשים החשובים ביותר בין אומה"ע יש השתחאה גדולה, אשר התגברות הרע בזה כמעט שלא הי בכל ימות העולם, כי בזמנינו אשר נתמעטו הלכנות, צריכים

עוד חילוק יש בין דרגת של משרעה שהי הידיעה שלו אחד עם חלב לבין דרגת של יחושע שהי בדרגת של וידעת יום וחשבות אל לבבך, כי בעת אשר הידיעה הוא אחד עם חלב ואין שום התנגדות בחלב להידיעה אז לא שייך שכחה כי שכחה בא רק מחמת ההתנגדות שיש בלב הגורם שיסיר הדבר ממחשבתו, אבל בעת אשר האדם הוא בדרגת שלחב תאים עם המוח אז אין שכחה, וזה חי דרגת בניי בעת מית שאמרו חז"ל למידים ולא היו שוכחים, ומספרים שבא אחד זרבי ראלימלך מלוצענסק ז"ל ואמר לו שהוא שוכח כל מה שהוא לומד ואמר לו שיעשה תשובה כי ע"י התשובה הוא בא גני הכסתי"כ, וכמו שאמרו חז"ל תשובה מגעת עד כסתי"כ, ואין שכחה לפני כסא כבודיך, וחפיי הוא כי בעת אשר בא לשם א שייך שכחה כלל שהוא אצל המקור ולא שייך חתישנות.

להתעוררות גדול כדי שיפרוש האדם מהרע, ורק באופן כזה שיראה האדם בהשחטה גדולה אשר בין אומק"ע, יש ביכולתו לפרוש מן הרע, שרואה כמה מאוס הרע שיש ברחוב, ולאחזה בהשחטה הגיעו בני אדם, יש בכוחו לפרוש מן הרע. ובערב ראש חודש אשר הוא זמן לחשבון הנפש, לריך האדם להתבונן עד כמה הוא לריך לפרוש מן הרע, וכמה מאוס הוא הרע, וידיעה זו לריכים להשיג אל הלב שידיעה זו יתגבר על הרגשי הלב ורלוותיו.

בתיב (דברים כ"ט עז"ח) "ותראו את שקוליהם ואת גלוליהם עץ וגו' פן יש בהם מי שלבבו פונה מעם ה'א", ולכאורה הוא פלא שהלא אם הכתוב קורא את זה שקוליהם למה יש חשש שיפנה אחריהם? אלא זה סימן שצעת אשר האדם רואה דבר רע יש נטי' בלב לילך ולהתעניין בה, ומזה שמעניין בה יש חשש שיפנה מעם ה'א, וכמו שידוע מהר"ק ר' מענדעל מוויטעבסק ז"ל בפ"י דברי חז"ל (סוטה ב.) הרוצה סוטה בקלקול חיר עלמו מן היין, שלכאורה אם רואה הקלקול הלא די בזה ולמה יש לורך לעוד פרישות וזכירות? אלא שראיית הרע גורם שהאדם יעניין בה, וזה יכול לגרום לו חיזק רב, ולכן צעת אשר האדם בסביבה של חורה וסביבה של בני ישיבה אין לו לילך בסביבה אחרת, ואף שהוא חושב שבודאי לא יהי נגרר אחר הרע, בראותו הקלקול הגדול אשר יש בהרחוב ובמקומות האלו, אין הדבר כן, אלא כשהוא רואה את הדברים הוא נמשך אחריהם, כשהוא בן ישיבה לריך הוא למאס בהרע בראותו בהשחטה הגדולה, ואין לו להיות חשוקה וחלוצה להסתובב במקומות האלו אשר הוא בא בקשר עם הרע.

זה ברור אשר הפעם הראשון אשר בחור ישיבה הולך בסביבות האלו (של אינו צרסיטה) הוא מקיף ממה שרואה שם, אבל אחר פעם שני או שלישי שוב אינו מואס בה, עד אשר הוא נמשך אחר כל הדברים שם, וכל דרכי החיים שלו נעשים אחרות, ואף אם אינו נראה בחוץ אבל יש בו שרש פרה ראש ולענה, ושוב אף מאה דרשות לא יועילו לעקור את הרע אשר יש כבר בחוכו, כי כל זמן אשר הרע הוא משפך ולחץ יכול הוא לפרוש ממנה, ואין לו שייכות להרע, והרע הזה הוא אללו בבחינת אדמ"ר קודם החטא, שאין הרע הזה בחוכו, אלא יש לו רק ידיעה שיש רע, אבל אין לו ידיעה והרגש פנימי של בחינה זו של רע, ורק כאשר הולך לשם ונעשה הרע חלק מגופו אז קשה מאוד לפרוש מן הרע, ולכן צעת אשר יתבונן האדם ויעשה חשבון הנפש, יראה שהפרישה מן הרע המוטל עליו הוא לכל יכנס כלל למקומות האלו, כי אז יש חשש ו'תראו את שקוליהם, ואז"פן יש בכס שורש פרה ראש ולענה."

טוב מאד לשמוע דרשות ודיבורים נאים, אבל הידיעה לחוד אינו שוב כלום, כל זמן שאינו משיג ידיעה זה אל הלב, וכמו שאמר אחד מאדמו"ר"י סלונים כששאלו אחד מחסידיו למה אינו אומר דברי חסידות כשאר הרבנים, ורק מעיף דברי מוסר? וענה לו כי כחיד (תהלים קמ"א ר"ז) "שמעו אמרי כי נעמו, כמו פלח וצקע בארץ, שאם שומעים דברי מוסר מפני שהם דברים נעימים וערבים, הוא כמו אדם שרואה לצקע עץ וצוקע בארץ, בודאי הוא נוח לו אבל להחליט לא הגיע, לריכים להשיג הידיעה אל הלב, יהודים חרדים מדורות הקודמים לא ידעו הרבה, עם "ווארע" אחד היו יכולין לחיות כל השנה, והיום

אור

ר"ח חשוון

גדליהו

כ

יודעים כל הספרים וכל השיחות וסיפורים, אבל העיקר הוא מה בא מתוך ידיעה זו, שצריכים ידיעה שיתחייב אותו למעשה, שיבי יודעת היום והשבות אל לבבך.

Take it to heart it's that is the key!

ומה שמשתמשים אחרים בזה של הכנה לפנמה, מלבד מה שצריכים לדעת אם זה היח, שכל זה הוא כ"לופט שלפסטר", אבל אין שום יחיד להיות שקוע בלחות המקומות, ושיהי פסוק שם בדברים אחרים שאינם לורך הלימודים

Going to university for pay? Not get involved with the class

עלמם, על דברים כאלה אין שום היח, ואין עלבון בתורה גדולה יותר מזה בעת אשר בחור ישיבה הוא יותר פסוק עם לימודים אחרים מלימוד התורה, ובעצם בעת אשר הוא בא ללמוד הוא בא במאחר, ולאותן המקומות הוא מקדים לבוא, זה סימן שהוא יותר מעוניין בעניינים אחרים, וזה ראי מה ה"אונטערעסעט" שלו, ועל דבר זה צריכים לעשות חשבון הנפש גדול, שכל אחד ידע שהבית מדרש הוא מקומו, ויקבל עליו את העול של תורה, ומה שצריך לעסוק בעניינים אחרים יהי בדרך אגב.

י וכל הידיעה של אנשים היום הוא רק ידיעה המקיף את האדם ואינו ידיעה המחייב אותם, ולכן ביכולתם לשמוע ולדע כל כך, כי לידיעה בלבד שייך לדעת כל הספרי מוסר וחסידות, וקודם שכבר גמרו לשמוע הווארט הראשון כבר שומעין את השני, ורק בדורות הראשונים אשר הידיעה הי מחייב אותם לא היו יודעין כל הדברים כי בווארט אחד הי די להם, כי עד אשר גמרו לעבוד עם עצמם שיהי חמשה שלחם מתאים עם הידיעה לא היו שומעין עוד, כי מה להם לידיעה הזו אם אין לו שייכות להם למעשה, וזהו באמת כונת המשנה כל מי שחכמתו מרובה ממעשיו אין חכמתו מתקיימת, כי ידיעה שאין לו שייכות למעשה אינו שום כלום.

We want making the matter be hear real

